

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: اصول و مهارت های بالینی

اساتید درس: دکتر عفت مظاهری

تعداد و نوع واحد: ۵/۰ نظری و ۵/۰ عملی

رشته و مقطع: اتاق عمل کارشناسی
پیش نیاز درس: ندارد

هدف کلی درس: دانشجوی با اصول و فنون مهارت های بالینی جهت آماده سازی بیمار برای جراحی آشنا می شود.
شرح درس: در این درس دانشجو با نیازهای و آمادگی های بیمار قبل از عمل آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به طور نظری و عملی می آموزد.

الف: طرح دوره (Course plan): جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	مفهوم سلامتی، بیماری، مسایل اخلاقی در ارتباط با مرگ و مراقبت از جسد و علائم حیاتی	سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
(۲)	اصول صحیح تجویز دارو و تزریقات	سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
(۳)	آشنایی با انواع پانسمان	سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
(۴)	لوله گذاری معده، انواع انماء و لوله گذاری مجرای ادراری	سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ
جلسات واحد عملی (پراتیک)		
(۵)	معرفی پراتیک و آشنایی با اهداف درس معرفی واحد مددجو و وسایل موجود در-Lab Skill + اصول کنترل علائم حیاتی (BP,R,P,T) + تمرین	پرسش و پاسخ+ کار عملی
(۶)	نحوه قرار دادن لوله معده (NGT) و انجام گاوژ و لاواژ+ تمرین	پرسش و پاسخ+ کار عملی
(۷)	نحوه قرار دادن Rectal tube و انجام تنفیه (Enema)+ تمرین	پرسش و پاسخ+ کار عملی
(۸)	سوند اژ مثانه با سوند فولی و نلاتون و گرفتن نمونه ادرار و شستشوی مثانه+ تمرین	پرسش و پاسخ+ کار عملی
(۹)	انواع روش های دارو درمانی: قطره چشمی، بینی، گوش و نحوه استفاده از شیاف، انواع	پرسش و پاسخ+ کار عملی

	روش های دارو درمانی: تزریقات عضلانی، تزریق زیر جلدی، تزریق داخل جلدی+ تمرین	
پرسش و پاسخ+ کار عملی	انواع روش های دارو درمانی: تزریقات وریدی(معرفی سرم- ست های ماکروست - میکروست) ست خون - محاسبات دارویی و تنظیم قطرات سرم	(۱۰)
پرسش و پاسخ+ کار عملی	نحوه مراقبت از زخم(پانسمان- کوتاه کردن درن- خارج کردن آن - کشیدن بخیه(۱)+ تمرین	(۱۱)
پرسش و پاسخ+ کار عملی	نحوه مراقبت از زخم(پانسمان- کوتاه کردن درن- خارج کردن آن - بخیه زدن ساده و کشیدن بخیه(۲)+ تمرین	(۱۲)

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
 نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی:(تشریحی تستی شفاهی عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	٪۱۰	۲
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	٪۱۰	۲
آزمون های کلاسی و میان ترم	٪۲۰	۴
امتحان پایان ترم	٪۶۰	۱۲
جمع کل	٪ ۱۰۰	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

۱. موسوی، ملیحه السادات ، عالیخانی ، مریم (۱۳۸۲). روش های پرستاری بالینی . تهران : شهرآب- آینده سازان (تجدید نظر چهارم).
۲. پوتر، پاتریشیا آن .پری ، آن گریفین (۱۳۸۱). اصول و فنون پرستاری پوتر و پری .ترجمه اساتید دانشکده پرستاری ومامائی ایران . تهران : سالمی
3. Kozier,B.,Erb,G., Fundamentals of Nursing:Concepts.Process and Practic. last ed .New York : Prentice Hall.

ب: طرح درس (lesson plan):

عنوان درسی: اصول و فنون مهارت های بالینی موضوع درس: مفهوم سلامت و بیماری و علائم حیاتی تدوین: پرستاری مراقبت ویژه و اتاق عمل		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲		شماره جلسه: ۱				
هدف کلی: دانشجو با مفهوم سلامت و بیماری و علائم حیاتی آشنا می شود.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	سلامتی را تعریف کند.	شناختی	آگاهی (دانش)	کلاس تعیین شده در برنامه آموزشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	دقیقه	آزمون کتبی، ارائه بحث های گروهی، تکالیف کتبی
۲	اهمیت سلامتی را درک کند.	عاطفی	دریافت کردن					
۳	مدل های باور سلامتی، ارتقای سلامتی، نیازهای اساسی انسان را شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۴	طیف سلامتی و بیماری را توضیح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۵	متغیرهای موثر بر باور ها و اقدامات بهداشتی را شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۶	- فعالیت های ارتقای سلامتی، تندرستی و پیشگیری از ناخوشی را شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۷	سه سطح از مراقبت های پیشگیری کننده را مورد بحث قرار دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					

سازمان بهداشت و آموزش پزشکی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

					عاطفی	اهمیت پیشگیری را درک کند.	۸
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	چهار مورد از عوامل خطر را توضیح دهد.	۹
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	تعدیل عوامل خطر ساز و تغییر رفتارهای بهداشتی را مورد بحث قرار دهد.	۱۰
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	متغیر های موثر بر رفتار ناخوشی را توضیح دهد.	۱۱
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	اصول و مکانیسم تنظیم کننده حرارت بدن را شرح دهید.	۱۲
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	فیزیولوژی تنظیم فشار خون، نبض، اشباع اکسیژنی و تنفس را توضیح دهید .	۱۳
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	عوامل موثر بر تغییرات حرارت بدن، نبض، اشباع اکسیژنی، تنفس و فشارخون را شرح دهد.	۱۴
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	محدوده قابل قبول علائم حیاتی در نوزاد، کودک و فرد بالغ را تعیین کند.	۱۵
				ادراک (فهمیدن)	شناختی	انواع روش های مورد استفاده جهت بررسی علائم حیاتی نوزاد، کودک و فرد بالغ را توضیح دهید.	۱۶

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۲	رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳	عنوان درسی: اصول و فنون مهارت های بالینی موضوع درس: آشنایی با اصول صحیح تجویز دارو و تزریقات تدوین: پرستاری مراقبت ویژه و اتاق عمل
---------------	--	--

هدف کلی: دانشجو با اصول صحیح تجویز دارو و تزریقات آشنا می شود.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	تزریق عضلانی و زیر جلدی را تعریف کند.	شناختی	آگاهی (دانش)	کلاس تعیین شده در برنامه آموزشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	دقیقه	آزمون کتبی، ارائه بحث های گروهی، تکالیف کتبی
۲	تزریق درون جلدی را بیان کند.	شناختی	آگاهی (دانش)					
۳	تزریق زیر جلدی را توضیح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۴	تزریق وریدی و سرم تراپی را توضیح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۳		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱		عنوان درسی: اصول و مهارت های بالینی موضوع درس: تمامیت پوست و مراقبت از زخم ها تدوین: پرستاری مراقبت ویژه و اتاق عمل هدف کلی: دانشجو با مفهوم تمامیت پوست و مراقبت از زخم آشنا شود.				
شماره	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	زخم را تعریف تعریف کند	شناختی	آگاهی(دانش)	کلاس تعیین شده در برنامه آموزشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	دقیقه	آزمون کتبی ، ارایه بحث های گروهی ، تکالیف کتبی
۲	عوامل خطری که در تشکیل زخم دخالت دارند را مورد بحث قرار دهد.	شناختی	دریافت کردن					
۳	سیستم درجه بندی زخم را توصیف کند.	شناختی	آگاهی(دانش)					
۴	طبقه بندی زخم ها را بر اساس عامل ایجاد کننده، ضخامت، رنگ و ... شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۵	فرآیند طبیعی التیام زخم را مورد بحث قرار دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۶	مقیاس Barden را برای پیشگویی خطر زخم فشاری در بیمار در معرض خطر زخم فشاری به کار ببرد.	روانی حرکتی	ادراک (فهمیدن)					
۷	تفاوت های التیام زخم با هدف اولیه و ثانویه را شرح دهد.	شناختی	آگاهی(دانش)					
۸	مشکلات التیام زخم را توصیف کند.	شناختی	دریافت کردن					
۹	عواملی که مانع التیام زخم می شوند و یا آن را بهبود می	شناختی	ادراک					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۴		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳		عنوان درسی: اصول و فنون مهارت های بالینی موضوع درس: آشنایی با لوله گذاری معده، انواع انماء و لوله گذاری مجرای ادراری تدوین: پرستاری مراقبت ویژه و اتاق عمل هدف کلی: دانشجو با لوله گذاری معده، انواع انماء و لوله گذاری مجرای ادراری آشنا می شود.				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	نحوه کاتتر گذاری در مجرای ادراری را توضیح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)	کلاس تعیین شده در برنامه آموزشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	دقیقه	آزمون کتبی، ارائه بحث های گروهی، تکالیف کتبی
۲	هدف از لوله گذاری معده را شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۳	انماء را شرح دهد.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					
۴	انواع انماء را توضیح دهد.	شناختی						
۵	نحوه اجرای انماء را بدانند.	شناختی	ادراک (فهمیدن)					

انستیتو ملی تحقیقات سلامت
و خدمات بهداشتی بر مبنای شواهد